a Kálmán miniszterel-
ányt bemutatja, a kereskedelmi,
és a bankügyről szól.
nyi Ernő. A kérdések fontos-
felszólal. A kormányváltozást il-
panasza. Elégtételt talál abban,
ak ülnek a kormányon, kik elis-
a közösügyes törvények roszak.
k az utolsó ülés óta beérkezett
terjeszti be.
megható szavakban emlékezik meg
kesskeméti, Bartal kővárvidéki és
pestterézvárosi képviselők elhuny-
az ujképviselők megbizó levelét.
12 órakor.

glenes felelős szerkesztő:
TISZAI DANIEL.

yilttér.

Nyilatkozat.

eglepve vettem Debreczenből azon
a bécsi technikai felvételi vizs-
am. Nem tudom honnan keletkez-
lom, de annyit megczáfolhatlanul
bizonyitani — atyám kezei közt
yitékokkal, — hogy én raj-
tént ama tény, s egyszer s min-
elentem, hogy ez nem egyéb alap-
gaz rágalomnál.
1875, nov. 3-kán

tisztelettel
ifj. Bayler István
technikus.

Nyilvános óvás.

i felszólitás után is vonakodik
só Sándor a Félegyházy Jánosné
tai adott betáblázási engedélyét
azért én, mint érdeklett kijelen-
figyelmeztetem az érdekletteket
hig azt a törvény az illetőnek
hogy 1-ször a 3039. sz. t. j.
tt vargautczai 2251. sz. egész
szántóföldjével együtt az 1-ső
ogot Félegyházy Jánosné a ma-
ntartja; 2-szor a sz. k. Debre-
t. törvényszékének 1871. marcz.
határozata folytán, a fent leirott
Bujdosó Sándor apám halála
örökösül az én nevem beje-
endeltetett sat., melyszerint a fent
birtok, Bujdosó Sándor apám
esetén azzali rendelkezhetés jog-
esik.
áthy Bujdosó Zsuzsánna.

tmény.

agyar kir. miniszterium folyó
el közhirré tétetik: miszerint
irtokon átvonuló ugynevezett
s emelési, valamint a birtokon
ánlattal egybekötött árlejtés
ak. Az árlejtés határnapjául
mely időpontig a zárt ajánla-

39.$^{9-2}$ köb-öl.
tján 4241.^{888} köb-öl.
dmenny iségnek tervszerinti ki-
lárd lebunkózása.
külön-külön és köb-ölenként
án magának az uradalom a
külön-külön is kiadhassa.
vatnak, miszerint 50 kros bé-
ikat, az árlejtésre kitüzött na-
a későbben benyujtott aján-
egek számmal és szóval tisz-
az is, hogy ajánlattevő a fel-
eszi.
telek az alulirott főtiszti hiva-

Tóth Gyula,
ker. főtiszt.

l felhuzható. — E féle órák ugy az ol-
nt kitünő tulajdonságánál fogva világhi-
s és pontos járásaért biztositást vállalok.
nálam vásárolt órához egy feltünő alkal-
y lánczot ingyen adok.
ndelhető:

Kann J-től,
Bécs, Stadt, Wollzeile 21.

evélbeli rendeletek, előleges pénzkül-
e, vagy utánvétel mellett pontosan
nek.

324 4—12

gérvényeket
ar sorsjegyekre
vember 15-iki sorsolásra; fő-
y 150,000 frt, elad 2½ frt
bélyegért Lueff M. illatszerész
en, dorottya-utcza 3-dik sz. a.
„Minervához."
342. 3—3

1875. VII. évfolyam. 216. szám. Hétfő, november 8.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Ébredj nagy álmaidból!

II.

I. 12. pont: Ő felsége minden külügyben a személye mellé rendelt magyar felelős minisztert mindig, hadüzenet, békekötés vagy más nemzetközi szerződések kötése alkalmával pedig az összes magyar felelős miniszteriumot is meghallgatandja. És 18-dik p. A külügyi kezelés költségeinek fedezésére megkivántató összegeket a magyar miniszterium előterjesztésére az országgyülés évenkint megállapitja. — No még a kellene, hogy ne a delegatio szavazhassa meg a külügyi költséget! Épen most, mikor valahára nagynehezen Jókai, Csernátony is bele jutott abba. Most ő rajtok a sor a megszavazásra. Pulszky eleget szavazott, s Jókai, Váradi meg Nagy Györgyék eleget vártak és sopánkodtak a delegatióba juthatás után, hát most nekik egyéb dolguk se legyen, hanem csak a 10 frt napi dijat felvenni: Az ne egyék, a ki nem dolgozik; Ki nem szavaz, hivatal után.... Hiába.... áhitozik (mondja a szent irás.)

14-dik pont: Akár személyesen, — akár helyettese által vezérelje azonban ő felsége a külügyeket, minden okmánynál az oldala mellé rendelt magyar felelős miniszter ellenjegyzése is szükséges, a nélkül azok Magyarországra nézve érvénynyel birni nem fognak. — Enyje, de foghegyről beszél! Erre Wenkheim ur tudna felelni, hogy hányat irt alá? De ha nem irt is alá, majd ir más.

* * *

II. 20-dik pont. A magyar korona országainak hadserege ő felségének legfőbb parancsnoksága alatt áll. Belszervezetére nézve minden fegyvernemekkel, segéd osztályokkal és intézetekkel ellátandó, és jelvényein a magyar államczimert és szineket viselendi.

21-dik pont: Mindazokban, mik a végrehajtás körében a magyar korona országai hadseregének vezérletére, vezényletére és taktikai belszervezetére vonatkoznak, ő felsége maga vagy helyettese, a magyer honvédelmi, illetőleg az 1848. III. t. cz. 8. §-ának esetében, a személye mellé rendelt felelős magyar miniszter ellenjegyzése mellett intézkedik; Magyarországon csak oly rendeletek lévén végrehajtandók, melyek saját miniszterének ellenjegyzésével vannak ellátva.

24-dik pont: A magyar koronának alattvalói honvédelmi kötelességöknek a törvény értelmébeni teljesitésében csak a m. korona országainak hadseregéhez soroztathatnak.

25. pont: A magy. korona országai hadseregének mind al- mind főtisztségeire — ide értvén a tábornokokat is — azon országok szülöttei alkalmaztassanak.

26. pont. Ő felsége a m. kor. országai hadseregének azok területén kivüli alkalmazását csak az 1848. 3. t. cz. 8. §-ban megállapitott módon, más, ahoz nem tartozó katonaságnak a kor. országainak területére való behozását és itteni alkalmazását pedig a törvények rendelete szerint, csak az országgyülésnek megegyezésével határozhatja el.

27. pont: A m. kor. országai hadseregének mindennemü költségeit mind béke, mind háboru idején a magyar miniszterium előterjesztésére évenkint az országgyülés állapitja meg. — Micsoda? önálló hadsereg! Per amorem Dei!

A mostani szorult időben! Nem elég, hogy a honvédséget nem birjuk maholnap föntartani, még a dicsőséges közös hadsereget is megakarják szüntetni, illetőleg fölosztani? És magyar jelvények, zászlók, magyar parancs szó stb. Az lehetetlen, mondja erre nagy stratégánk, a kis Pulszky. — Hiszen ez ellenkezik az egységes vezénylettel, az együttes müködhetéssel s a többi. Azután megharagudnának ránk azok a nagy, magasrangu katonatiszt bácsik, ha nekik ezt a barbár nyelvet kellene tanulniok, s tán kevesebb penziót kapnának magyar tiszti minőségükben, most, midőn ugyis csak 10 milliócskát huznak évenkint?! Ugy-e, ez csak világos balközépi polgártárs? Hanem, mikor mi azt a kis szerény magy. honvédségi intézményt szerveztük, mi, mint aféle jó bolondok, megengedtük a honvédseregünket kiegészitő horvátországi honvédezredeknek, hogy horvát legyen a vezény nyelv, nálunk meg magyar? Itt nem szenved a vezénylet egysége? De mikor a magyar kiván ilyesmit, még pedig joggal: akkor nem lehet; mely lehetetlenséget — ugy látszik, — be kezdett látni Csernátony uram is, mert a bihari pontokban óhajtott magyar szinü lobogókat, ruhákat egyre festi a hires nov. 7-dike óta, a közösügy fekete sárga mázával. Szót se többet!

— **Bécsben** hazánkat illetőleg fontos pénzügyi tárgyalások vannak folyamatban Széll Kálmán szombaton utazott fel Bécsbe. — Ugylátszik — mondja a P. N. most állapittatik meg végleg a magyar rentekölcsön ügye.

— **A képviselő ház** igazoló bizottsága megvizsgálta a ház elnapolása óta megválasztott képviselők megbizó leveleit, — egy a Zsigmondyé kivételével — kifogástalanoknak találtatván, az illető képviselőket a bizottság igazoltaknak jelentette ki.

— **Törvényjavaslat** a közadók kezeléséről. Széll Kálmán pénzügyminiszter javaslatát a közadók kezeléséről tegnapelőtt terjesztette a képviselőház elé. A nagyterjedelmü javaslat négy főrészből s egy bevezetésből áll. Az első rész azon hatóságokról szól, melyek a közigazgatást adóügyekben közvetitik. E hatóságok élén a törvényhatóságok székhelyén kinevezendő kir. adófelügyelő áll. A második rész az egyenes adók kezeléséről, könyveléséről, nyilvántartásáról, benzetéséről és elengedéséről, a harmadik rész az egyenes és közvetett adók, illeték stb. végrehajtás utján való behajtásáról, a negyedik rész a közadók biztositásáról szól. A befejezésben az átmeneti intézkedések foglaltatnak. Az egész javaslat 82 §-ból áll. A javaslathoz terjedelmes indokolás van mellékelve.

— **A tariffa reform** irányában f. hó 4-én Bécsben tartott vasut tanácskozmányon a m. vasutak küldöttei részéről, mint a „P. L." irja, utalás történt azon módositásokra, melyeket a magyar kormány életbeléptetni óhajt. — Ezek főképen abban állanak, hogy több Magyarországra nézve fontos áru más osztályba helyeztessék, mint eddig helyezve volt. — Az osztrák vasutak, e kivánalmakat elfogadták egynek kivételével, mely a B. osztály általános árucsoportját illetti, mi ellen elvi kifogások tétettek. Minthogy alig szenvedhet kétséget, hogy az osztrák kormány szintén elfogadja a kijelölt módositásokat, reméini lehet, hogy az összes magyar és osztrák vasutakon egyenlő tariffa fog életbe lpéni. N. fr.

Mit kivánunk?

H.-Böszörmény, nov. 6.

Gazdászati tudományunk felmondja a szolgálatot ott, hol arról van kérdés, miképen illeszthetők közös vámterületbe egy paraszt államnak, mely még most akar nyers productumainak lehető felgyártásáról intézkedni, érdekei, a gyengébb fél rövidsége nélkül, egy oly államéval, mely már-már kivitelre is képes gyártani.

Hogy meggyőződés vezérelné azokat, kik efféle szavakat hullatnak el, hogy: „Magyarországnak nincs mit védenie, s hogy a mezei ipar előtt a müiparnak háttérbe kell vonulnia", szabad legyen róla kételkedni. Aligha nem a feladattal járó érdekösszeütközések, nehézségek kikerülését jelző visszavonulás hangjai ezek következő vigasztalással: Tőkék, kezek, népesség, bizonyos foku müveltség hiányában csak nemzeti veszteséggel léphetnénk át a müipar terére, mert hiszen az emberi kezeknek gépek általi pótlása a költséges, a gyárnak pedig az emberi kezek sokba kerülnek, tehát várjunk kedvezőbb időre, most pedig szállitsuk lejebb s állandósitsuk a vámokat, hogy külföld irányában piacz s szabadabb mozoghatásunk lehessen s a szövetségesek monopol hajlamait paralisálhassuk. Ekkor nincs mit védeni, mivel csak a belterjes vagy müipart karoló statusok sajátságaihoz tartozik az az önző védvámos politika.

Ellenben, kik akként gondolkoznak, hogy szegény marad az ország, mely nyers termékeit nem maga dolgozza fel s értékesiti, hogy földmivelés, müipar nélkül csak félkaru ember, hozzá adatván pedig a kereskedés, ezen tényezők, mint az óra kerekei akként vágnak egymásba. Szorgalom és takarékosság által hajtatva a müipar legjövedelmezőbb válságok idejére is legállandóbb emeltyüje a nemzeti vagyonnak; ez a meglevő tőkét sokszorozza, sőt tőkét is képes teremteni — neveltetést, müveltséget szül, azok nem üdvözölhetik a fentebb rajzolt visszavonulást.

Ámde a müipar kényes természetü; ezt csak nevelni lehet, nem pedig csinálni, mindenütt s mindenha oltalmazandó volt, ennél a védetés stadiumai biztosan fellelendők, mert ha üvegházilag nem tengettetik, akkor soha se kelhet szárnyra, ha nem oltalmazzák, akkor elgázoltatik; e mellett nagyon érzékeny a vámdij változtatásokra, mert mig a kereskedő csak a vámdijat, addig a müiparos tőkéjét vesztheti, ha nekie befektetett tőkéjével menekülésre idő nem adatik; ezeknél fogva a földmivelő mezei gazda és kereskedők némely hazafias érzelmek betudásával, s ugy hogy szabad mozgásukban nagyon meg nem szoríttatnak azon önzésből, miszerint az egyik kéz a másikat mossa, mindig hajlandók voltak a müipar részére oltalmat nyujtani szóval: a tandijat megfizetni.

Ezen átlépés a müipar terére, önjogu s szabadkezü rendelkezhetést s igy önálló vámterületet kiván. Szabadkereskedés levén a czél, mig egyik iparág a nemzetközi divathoz képest szabad versenyre bocsáttatik, addig a másik oltalom alá vétetik; még pedig függetlenül azoktól, kik a kereskedési szabadság mézes hangjával az elszegényitési szabadság apostolai, valamint azoktól is, kik e mondott czélból buzgó védvámosok.

Azért nemcsak a fenálló törvényekre, hanem azon körülményre is hivatkozással, miszerint mindegyik szerződő félnek külön háztartása van s külön asztalról kell gondoskodnia család, község, haza s monarchia iránti elkötelezteteseit teljesitenie; e mellett a meg megujuló érdekösszeütközések kikerülhetése tekintetéből is óhajtjuk, kivánjuk s kérjük az önálló vámterületet.

Pr.

— *A magyar fővárosból.* **B. Prónay Gábor** emlékére az evang. egyház egyetem nov. 9-kén gyászünnepélyt tart. **A kiapadhatlan** forrásu regényiró Jókai az unitáriusokról regényt irt. „Egy az Isten" czimmel, mely egyszerre fog megjelenni magyar, angol, franczia dán, román és orosz német nyelven. Adja az isten, hogy minél többször gyönyörködhessünk e genialis költönk remekeiben! **Ábrányi Emil** költeményei megjelentek. A könyv ára 2 frt. **Erny** gyilkosainak hazaszállitására Havas államügyész szombaton indult el Bukarestbe. **A király** a népszinház megnyitása alkalmából annak 4000 frtot adományozott. **A magyarországi** postákon a mult évben 31.200,000 ujság szállittatott el.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

Podolin (Sepesm.) nov. 2.

T. szerkesztőség! Regényes, szép vidékünk, — tiszta légü időjárásunk kezdi magát a komolyabb oldaláról ismertetni, bemutatni, zord, fagyos idők járnak, olyannyira, hogy egészen befagyott nálunk, hogy ugy mondjam a természet. A Poprád folyó — daczára sebes járásának, kezd cserepesedni a két szélén, vastag jégrétegek fenyegetik már is felszinét, tiszta tükrét. Nehézkes fekete felhők kóborolnak a légben, s fedik el a Lomnicz csucsát és derakát a szemlélő elől. Már 2—3 hét óta szállingóz néha a hó. — Minden nap beköszönhet. Siet is a munkás nép trágyázni meglehetősen sovány földjét, hogy a hó áldásos leve át, meg át járja a trágyát s termékenyitse földét burgonya alá, melyből igen sok termett az idén, ugyhogy 60—65 kr mázsája. Mert csütörtökön vásárunk volt, még pedig az u. n. husvásár, melyen mindenki tetszése szerint árulhat és vehet hust, még pedig — miután nagy menynyiségben hozták a vásárra a birka és marha hust — a mennyit akar, és olcsó pénzen tekintet nélkül a regália bérlők, tulajdonosokra s mészárosokra. És itt már olyan szokás és törvény, jog. Mindenki siet magát télire ellátni hussal és burgonyával, meg .... pálinkával már t. i. a köznép.

Még pedig krumplispirituszszal csinálják a pálinkát, mi igen megrontja ezt a szegény tót és szász atyafikat.

Hát kedves alföldünkön odalent, kezd-e már hideg, zimankós lenni az idő? Aligha.

Hemmert Márton
tanár.

Bagamér, nov. 4.

T. szerkesztő ur! Községünkben a napokban borzasztó szerencsétlenség történt. Egy nő, ki egyik itteni uri háznál, mint szakácsné volt alkalmazva, vigyázatlanul az égő petroleum lámpát magára ejtvén, mielőtt az egy pillanat alatt lángba borult ruháját a sikoltására elősietö cselédek eloltbatták volna, tökéletesen összeégett. A szerencsétlen bár még élve vitetett be gyógykezelés alá Székelyhidra, miután méhében levő magzatát holtan elszülte, rövid idő alatt borzasztó kinok közt meghalt.

Hogy más ujsággal is szolgáljak, nem hagyhatom felemlités nélkül a következő esetet, melynek szinhelye egyik szomszéd oláh község volt, annyival is inkább, mivel ha rágondolok, önkéntelenül fel kell sohajtanom: népnevelés, jöjjön el a te országod!

S. községben ugyanis az ottani daskált — magyarul tanitót — egyik vidéki tanitó jó barátja meglátogatván, csaknem áldozatává lett a tudatlan nép vakságának azon okból, mivel a jegyző buzgólkodása folytán az iskola számára beszerzett csengettyüt tiszta időben annak hangja megitélhetése végett, meghuzni merte. A tiszta időben csengő hanghoz nem szokott nép valóságos ostrom alá vette a tanitói lakot, s miután nagy ügygyel-bajjal a jegyző közbejöttével lecsendesedik, azt az utasitást adta a két tanitónak:

„Hé! tanitó! Nem arra való a csengő, hogy mindig ranczigáli! Majd ha jég akar lenni, azt harangozza el. Nekünk nem kell olyan daszkál, a ki tiszta időben talán azért harangozi, hogy ha nincs jég, hát legyen." És a mi a dologban legérdekesebb, a pópával szentelt vizzel belocsolgatták a csengőt, ne hogy oly megszentségtelenités után annak idejében a jeget el ne lehessen harangozni vele.

Tuhutum.

— *Vidéki hirek.* **Komáromban Bélatáján** (Szepesen) a medvék roppant pusztitanak, Szabadkán pedig az adóvégrehajtók. **Pozsonyban** a rokkant katonák olvasóegyletet alakitottak. **A petrozsenyi** szintársulat igazgatójának fia Csep Károly a szinfalak közt főbe lőtte magát. A gyilkosságnak oka szerelmi viszony volt. **A „Bihar"** irja, Szegeden ez időszerint Molly Sámuel bolha-czirkus müködik. A személyzet 250 fiatal s érdemekben megbarnult bolhából áll. Legközelebb Váradra megy előadásokat tartani. **Csajthán** egy fiu atyját baltával agyonütötte. **Tokajban** legközelebb öt boltot törtek fel. **A nagyváradi** jogászok tüzoltóegyletet akarnak felállitani. **A szarvasi** vadásztársulat legközelebbi közvadászatán 300 nyul esett áldozatul.

Őszi estékre.

(Géressy Kálmán előadása a magyar irodalom és miveltség történetből a XIX. században.)

Kazinczy tanitványa közül egy kör alakult, melynek tagjai határozottan követték azon irányt, melyet Kazinczy alapitott meg, a magyar költészetnek, különösen a magyar költői nyelvnek tisztább és nemesebb izlésü kiképeztetését czélozván. Mi, kik Kazinczy Ferencz munkásságának már csak áldásait élvezzük, kik hozzá szoktunk már azon költők finomabb izlésü müveihez, kik az ő nyomdokain haladtak, alig vagyunk képesek az ő munkálatait méltányolni. Egy nyomdának dicséretére válnék azon munkásság, melyet Kazinczy kifejtett, különösen az ország minden kitünő férfiával, sőt minden fiatal iróval, ki tanácsért hozzá fordult, folytatott levelezéseivel. Ezen levelezése Kazinczynak felette nagy fontosságu, nemcsak azért, mert az ifjakat munkásságra buzditotta, hanem mivel magát ezáltal hazánk legnagyobb epistolographusává tette, ugy hogy őt Toldy e téren utólérhetlennek állitja.

Kazinczy Ferencz tanitványai közt első helyen egy fiatal távoli rokona s később barátja, Kölcsey Ferencz áll, kiről elmondhatjuk, hogy azon nemes érzelmek, melyek a görög irodalomba vannak letéve, egész lelkét áthatották. E nemes érzelmeket Debreczenben már mint ifju kezdte megszerezni, a főiskolai könyvtárból sokat tanulmányozván, nem igen kedvelte a vig társaságokat, hanem minden idejét — éjet nappalt egygyé téve — önmaga kiképzésére forditotta. Legnagyobb előszeretettel különösen a klassikai irodalom iránt viseltetett; később tanulmánya folytatása közben megismerkedett a német és franczia irodalommal is, költői lelkére azonban leginkább a XVIII-ik század végén és a XIX. század elején élt nagy német költők Göthe, Herder, Klopstock stb. hatottak, már csak azért is, mivel ezen ujabb irány szintén a klassicismusból meritette a maga táplálékát.

Kölcseynek müködésében külön kell szólnunk róla mint költőről, szónokról, aestheticusról, előrebocsátván azt, hogy az ő lelkének alaptulajdonai — az idealis törekvés a szép után — munkássága minden ágában felismerhetők. Költői müvei, különösen némely odái, mai nap is legmagasabb fokon állanak s örökbecsüek; vannak odái, melyek mint „Isten áldd meg a magyart" a nemzet vérébe egészen átmentek. A költeményeiben lévő gyönyörü nyelv, őt — habár borongós, sentimentalis érzése nem válik is müvei előnyére, első költővé teszik.

Ép igy jellemezhetjük őt, mint szónokot. Szónoklatai közt vannak olyanok, melyeket most is a legelső müveknek kell tartanunk s náluk nagyobb tökélyü példányokat nem tudunk felmutatni. Szónoklatait általában hazafiui tüz s az emberi legmagasabb eszmék iránti kiapadhatlan lelkesedés jellemzi.

Mint országgyülési férfiu is biztositotta érdemeinek hallhatatlanságát: országgyülési beszédei legnevezetesebbikét a rendek előtt nagy hatás közepette elmondott s a játékszinről tartott szónoklata képezi.

Külföld.

(x) **Páris.** Az orosz nagy követ jelentései nem keltettek aggályokat diplomatiai körökben. A franczia kormányt felszólitották, hogy a török kérdésben csatlakozzék az északi hatalmakhoz, s Decazes megis igérte támogatását.

Versailles. A nemzetgyülés osztályai megalakultak, nyolcz elnök a bal, 7 a jobboldalhoz tartozik.

A herczegovinai lázzadás ugy látszik vége felé közeledik, jelenleg 120000 török van

A „DEBRECZEN" tárczája.

AZ ÉLET ISKOLÁJA.

— Eredeti elbeszélés. —

Irta: GRÜNVALD JÓZSEF.

II.

(Folytatás.)

A bünbánó levelek.

Nehány nap telt el ismét.

Asztalos Gáspárt ujolag Madarassyéknál találjuk; a szobában csend uralkodott, mert ur és urnő nagy figyelemmel hallgatták azt, a mit a lelkész olvasott.

Gabriella második levele volt ez; a hallgatók arczvonásain látni lehetett, hogy annak tartalma nagyon szomoru; a levél igy hangzott:

„Szeretett szülőim!

A gyermek, ki csak könnyelmüségében feledkezhetik meg egyedüli jóltevőiről, szüleiről, — akkor midőn az élet szomoru tapasztalatain okulva oda fordul, a hol a reménység némi szikrája számára még felvillan, azt hiszem csak üdvös tettet követ el.

Cselekedhettem-e másként én is? — midőn legszebb reményeim meghiusultanak; vágyaim légberöpültek, boldogságom, mint kártyavár összeomlott — ha szülőimnek panaszolom el bánatomat akkor, midőn a csalódásnak keserü érzete emészti keblemet.

Mult levelemben ott hagytam el, midőn férjem Stein gazdag bankárnál alkalmazást nyert. Minden reggel könyekkel távozott el tőlem kötelességét teljesiteni; én vigasztaltam őt, hiszen a munka nem szégyen, mondám, sőt kötelesség akkor, midőn önfentartásunkra szükséges. Midőn eltávozott aztán, szemrehányásokat tettem magamnak, hogy talán kemény szavakat mondtam férjemnek.

Volt e szerencsétlenebb lény nálamnál, midőn aztán férjem is a csüggedésnek adta magát? Kérdésemre, hogy miért oly bus, azt felelte, hogy felmondák lakásunkat, mivel már három havi hátrányban voltunk. Pénzünk elfogyott, ékszereim részben zálogba, részben eladva voltak, hogy megélhessünk csupán férjem keresményére voltunk szorulva. Ilyen körülmények között, azt határoztuk, hogy meglevő zongoránkat eladjuk és kifizetve tartozásunkat, egy kisebb lakásba költözködünk.

Még egy dalt játszottam el zongorámon; könyezve hallgatta férjem, ki hátam mögött állott, s letörlé könyeit, hogy észre ne vegyem, de én tudtam, hogy sir, mert hallottam halk zokogásának neszét.

Ez volt az utolsó dal, melyben kiöntém minden keserüségemet.

Azután nomsokára lezárták és elvitték a zongorát, egyetlen barátomat, melynek magányomban elpanaszoltam minden bajomat. Sok volna az apró részleteket elsorolnom, miken a következett három hónap alatt keresztül mentünk; helyzetünk nyomorúságos, lakásunk szegényes volt, — a sok szenvedés között egy adott éltető erőt még: a szerelem, melylyel egymás irányában viseltettünk.

Ez idő alatt anya lettem.

Óh szeretett szülőim! önök tudják, mit tesz az, anyává lenni. Egy gyönyörü fiucskával áldott meg az isten; bajainkat, melyek ellen küzdenünk kellett, elfeledtük, s midőn férjem este a munka fáradalmait kipihenni hazajött, kebelére emelte fiunkat, miközben felkiáltott: óh mily boldog vagyok én!

Keserü napjainkat megédesité a kis Samu gagyogása, órákhoszáig beszélgettem vele, beszéltem neki a mult idők gyönyöreiről, könyeim hullottak gyönge piros arczára — és ő nevetett. Mit éreztem én e mosolygásra, e nevetésre?

Minő édesek voltak a könyek, melyeket igy elhullattam.

Nem volt még elég azonban a szenvedés, a kin, melyet a sors reánk mért; ezenkivül még egy ujabb irtóztató csapás ért bennünket.

Október hava vége felé közeledett; zord, hideg idők kezdettek járni; Bécsnek egyik külvárosában egy rozzant házban laktunk, nagyon bevált volna a meleg szoba, gyermekem fázott a bölcsőben, pénzünk nem volt, hogy fát vehessünk, s én felső kendőmet levetettem, hogy gyermekemet megvédhessem a hideg ellen.

— Csak még nehány nap — mondá férjem, — s akkor Stein ur kifizeti biztosan három havi fizetésem; üzlete most minden fillérét igénybe veszi azt mondá, tehát legyek kevés türelemmel. Óh Gabriellám, gazdagok leszünk, három havi nélkülözésünket dusan kipótolni fogjuk pótolni, lesz meleg szobánk, lesz mindenünk.

November elsejét még csak egy nap választá el. Nehezen vártuk e napot, mert hiszen az fogja megszüntetni házunkban a nélkülözést, a szükséget.

A délután tönkre tette ez egyetlen reményünket. Leverten, kikelt arczczal tért haza férjem azzal a borzasztó hirrel, hogy a Stein ház megbukott.

Óh istenem! mit tegyünk, kiáltottam fel, az éhség, a bideg meg fog ölni bennünket. Őrültként rohantam a bölcsőhöz, kiragadtam gyermekemet onnan; nem, neked nem szabad meghalnod ártatlan gyermekem, hiszen még nem is éltél.

Férjem mondá, hogy csendesüljek, legyek erős: óh de lehet-e csendes az anya szive, midőn arról van szó, hogy gyermeke éhen hal meg?

(Folyt. köv.)

a felkelők földjén, kik Klek és Mostár között vannak, mert a többi positiók már mind török kézben vannak.

Szerbia és Montenegro között nagy féltékenység állott be, minek egyik oka az, hogy Szerbiának tudomására jutott, hogy az orosz czár 30 ezer rubelt küldött Montenegróba, hogy az odamenekült herczegovinaikat segélyezze. másik oka pedig az, hogy Montenegróban orosz komiszáriusok járnak.

Ignatieff konstantinápolyi orosz nagy követ, kijelenti a nagy vezérnek, hogy a hatalmak a törökországi keresztényeket nem hagyhatják tovább kitenni az üldözéseknek, s ha a javitás nem következnék be, kénytelenek lennének közvetlen módon intervenialni.

Angolország. Birch, britt diplomatiai ügyvivőt Perakban (Malacca) a malájok területén meggyilkolták; a bünösök megbüntetésére katonaságot küldtek.

Szerbia. Ma azon hir érkezett, hogy Szerbia ujabban ismét szaporitja hadait a határon. Egy másik tudósitás viszont azt mondja, hogy a skuptsina, utolsó titkos üléseiben a leghatározattabban a háborut sürgette, s hogy a kormány összes tagjai, Kaljevies elnök kivételével mind határozottan a háboru mellett nyilatkoztak s Nikolics hadügyminiszter becsületszóra kijelentette, hogy a szerb hadsereg csatakészen áll. Ilyen körülmények közt a nagyhatalmak actiója kiváló fontossággal bir.

— **Ausztria.** A birodalmi tanács képviselő ház a nov. 5-iki ülésében 2.300 brünni kereskedő és iparos kérvénye keresk. szerződés felmondása és antonom vámtariffa előterjesztése iránt a közgazdasági bizottsághoz utasittatott.

Szinészet.

—d—f. Pénteken, nov. 5-én adatott: Kirchfeldi plébános, népies szinmü, irta Gruber. E darab egyik érdeme az, hogy irták és nem ugy termett csak, másik hogy előadták a debreczeni szinpadon is. Kezdjük nem érteni a dolgot, hogy mi czélja van a szintársulat igazgatóságának az **ilyen** idegen termék szinrehozatalával, melyben a cselekmények bonyolódása csak a 4-ik felvonásban kezdődik, fejlődés nincs, mert Gruber ur elfelejtett még négy felvonást irni.

Nem lehet ugyan tagadni, hogy van a darabnak nehány kellőképen kidomboritott alakja, mint pl. a kirchfeldi plébános, kit Abonyi személyesitett; továbbá József, gyökérszedő (Szeles). A plébános egész lényében vallása előitéletes intézményeinek nyomása alatt szenved. kit szenvedélye végett majd községbeli népe gyülöl, majd állásából a szentszék elmozdit. Abonyi ma, midőn mérsékelt hangot kellett használnia, bensőséggel, érzéssel játszott, s teljesen kielégitette a közönséget. Szeles szintén az előadás előnyére müködött.

Az előadás különben nem volt folyékony menetü; az első felvonás kezdetén az ének- és zenekar fenakadása kirivó zavart idézett elő. Vége az előadásnak ponban kilencz órakor.

Szombaton, november 6-kán adatott: „G r a n a d a i é j i s z á l l á s“, regényes nagy opera 3 felvonásban, — irta Kreuzer Konrád.

A mai előadás minden tekintetben megfelelt a müigényeknek, Kühnelné szép tiszta csengésü éneke, és Scholaszter biztos játéka megérdemelte azon zajos tapsokat, miket ez este mindketten arattak. Tannert kell dicsérőleg kiemelnünk, — ki terjedelmes szerepének a legnagyobb szabatossággal felelt meg.

Az opera zenéje is nagyon szép, egyes részletei különösen megragadják a figyelmet. Az ének és zenekar szintén nem esik kifogás alá; egyszóval a müködő tagok mindegyike a kellő igyekezetet fejté ki. Közönség feltünően szép számmal.

Vasárnap, november 7-én adatott: P e t ő f i S á n d o r, eredeti énekes szinmü 5 felvonásban, irta Egervári Ödön.

Lángszellemü költőnk neve ma nagy közönséget vonzott a szinházba, vasárnap lévén, megtelt a karzat is. A darabról magáról nagyon kevés mondanivalónk van; olyan férczelmény, — mely dramaturgiai szempontból semmi értékkel nem bir. Érdeme csupán az, hogy Petőfinek egyes szebb költeményei a helyzethez alkalomszerüen vannak a darab meséjéhez beszőve. Petőfit Abonyi személyesitette, Bémet Takács; mindketten igen sikerülten. — Láttunk ugyan még több régi iró és költő alakját, de ezekre csak a szinlap után ismerhetünk rá. Például Timár hasonlitott mindenkihez inkább, csak Bernáth Gazsihoz nem.

Az előadás különben elég folyékony menetü volt, s a nagyszámu közönség gyakori és zajos tapsokkal jutalmazta a szereplőket.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség**, mely szerdán éjjel a Ferencz-József pályán Göpfritz és Schwarzenau között történt, bünös kezek müve. Egy egész vágányrészt vettek ki a vasutról és pedig egész szabályszerüséggel, a mi ahoz értők részvevését árulja el. A katastrophároI, utasok részéről következő távirati tudósitások érkeztek: Pont ¾ 11-kor a vasuthoz közel fekvő házikók lakói borzasztó zajra ébredtek fel. Tizenkét vagy tizenhárom vasuti kocsi zökkent ki a sinekből s zuhant alá a tizenhárom ölnyi mélységbe. E kocsik legnagyobbrészt darabokra zuzattak s számtalan halott és sebesült temettetett el általuk. Az éj sötét volt, világitó anyagot sehonnan sem lehetett előteremteni. Borzasztó volt hallani a haldoklók kiáltásait és jajgatásait. Egy asszony egy kocsi ablakán kiabált ki: Férjem meghalt! Ó mentsetek meg, mentsetek! A szerencsétlen egyikében volt a legfölébb torlódott kocsiknak. Nem lehetett hozzá férni. Később segély érkezett s 5 halottat és 9 sebesültet szedtek le a kocsikról. A vonat mozdonyát az esés csaknem teljesen szétrombolta s számos kocsi használhatatlanná vált, csupán a jelző kocsi, a vonatban a legvégső maradt meg a sineken. Az esetből egy angol, ki jelen volt, már részleteket is közöl egy bécsi lapban. A koupéból, hol ő utazott, a felfordulás pillanatában egyik utitársa kidugta fejét, s a másik pillanatban már fej nélkül esett vissza vérrel árasztva el az egész koupét. A vonatvezetőt szétzuzott agygyal találták a kocsitörmelék közt, egy viselős asszonyt szülési fájdalmak fogtak elő az ijedtség miatt, s ott halt meg egy felfordult waggonban. A ma este érkezett távirati tudósitások még borzasztóbb szinben tüntetik fel e katasztrófát. A vasuti kocsik romjaiból ágyat készitettek a sebesültek számára a nedves réten, a kikkel törődni mindaddig senkinek sem juthatott eszébe, mig éjfélutáni egy órakor Schwarzenauból segély nem érkezett. A vasuti személyzet közül csak egyet sikerült élve megmenteni. A fütő a gépek által lett agyonzuzva; a vonatvezető két kocsi közé vetődött s tökéletesen összenyomatott. A sulyosan megsebesültek száma 10; a halottaké még eddig bizonytalan. — Reggeli 8 órakor érkezett a vész szinhelyére Bécsből a vasuti vezérigazgató Koberer, dr. Bittó főorvossal és még egynehány hivatalnokkal, részint hogy intézkedéseket tegyen a sebesültek ápolására vonatkozólag, részint pedig, hogy a hivatalos vizsgálatot azonnal megkezdhesse. Egy harmadik osztályu vasuti kocsiban utazott Benko königrätzi ezredes, ki minden sérülés nélkül menekült meg, s kinek vallomása csak megerősiti azon feltevést, hogy e szerencsétlenség bünös kezek müve. Azonnal megvizsgálták a pályát s azon eredményre jutottak, hogy a vágányrész csupán szakértő kezek által szedethettek fel; olyan egyének által, kik jártasak sin lerakásában, mert egy félórával a borzasztó katasztrófa előtt az őr megvizsgálván a pályát, még mindent rendben talált, s a sinek oly ügyesen voltak kifeszitve helyükből, hogy a felszedettek körül az erőszaknak még nyoma sem látszik. Az ezen felderitések következtében elrendelt szigoru vizsgálat kideritė, hogy éjjeli 3—4 óra között egy schwartzenaui vendéglőben két elegansan öltözött uri egyén lépett be, kik nagyon megdöbbentnek látszottak, s egy csésze thea kiivása után sietve hagyták el a helyiséget; felfedezni még eddig nem sikerült őket. A táviratok szerint eddig 10 ember hulláját találták meg. A sebesültek száma még eddig nem tudatik. Ma délutánig 9 sulyosan megsebesült utas neve és állása van feljegyezve. A vonalon 128 egyén utazott s igy még szerencse, hogy csak ennyien vesztek el és sérültek meg. A közlekedés már teljesen helyreállittatott.

UJDONSÁGOK.

* **A korcsolyázó-egyesület** tegnapra öszszehivott tisztujitó gyülése kellő számu tag jelenléte hiányában nem tartathatott meg. A jelenlevők értekezletté alakiták a gyülést, s itt a következők ajánltattak elnökül: B u d a h á z y E n d r e, H a l m á g y i L i p ó t, K a f f k a J ó z s e f u r a k. A választás a legközelebbi vasárnap délután 3 órakor a városház nagy tanácstermében — az alapszabályok értelmében — még az esetben is meg fog ejtetni, ha a gyülésre a volt tagok egy ötödrésze nem jelennék meg.

* **Az uj mértékek ügyében.** Miután 1875-dik év vége felé vagyunk s már a jövő hó folyamában az uj mértékek közforgalomba bocsáttatnak, szükséges lenne, mielőtt a méterrendszer kötelezővé válik, ha annak megösmertetése czéljából még egynehány nyilvános előadás tartatnék, mert nemcsak a közéletben, de kereskedőink s különösen a vidéki kereskedők között igen sokan vannak, kiknek ez ideig nem volt alkalmok a méterrendszer mikénti alkalmazhatását betanulhatni. Többek kérelmére bátorkodom ez ügyet a reáltanoda t. tanárainak becses figyelmébe ajánlani. Debreczen, 1875. november 8. Stern József H.

* **Biztos forrásból** veszszük e sorokat: K ó j o n mult hó 16-án F o d o r Lajos édes apjára pisztolylyal rálőtt, nem adván neki pénzt; azután pedig létai lakos H o l l ó István sógorára, kinek 5 fogát lőtte ki, nyelvét nagyon megsebesité, Székelyhidon orvosoltatott; azután még egyszer édes apjára lőtt, szerencsére akkor sem találta, mind ez ideig meg sem szólitották érte.

* **Részvéttel közöljük** utólagosan e gyászjelentést: — Mély bánatba merült kebellel tudatjuk felejthetlen kedves apánk, illetve kedves testvérünk néh. **O l á h K á r o l y n a k**, elébb debreczeni, utóbb budapesti köz- és váltóügyvédnek régi eredetü s mult hó 29 óta sulyos szenvedéssel egybekötött májsorvadás következtében folyó hó 2-án reggeli 4 órakor, munkás életének 50-ik évében Budapesten történt gyászos kimultát. A boldogult földi részei a fővárosból haza szállittatván, hatvanutczai 1572. sz. saját házából fognak ma d. u. 3 órakor a czeglédutczai sirkertben a ref. egyház szertartásai szerint öröknyugalomra tétetni. Mely gyásztisztességtételre a boldogult rokonait s általában a résztvevő ismerősöket tisztelettel meghivjuk. Debreczen, 1875. nov. 5. Gyermekei: Károly, Imre, Miklós és Gyula. Testvérei: Teréz, Zsuzsánna és Eszter. Béke lebegjen a sok megpróbáltatáson átment férfiu hamvai felett!

* **A sorshuzás.** Csak az 1-ső korosztályban öszeirt ifjak húznak sorsot. Ezen sorshuzás, a Polgármester elnöklete alatt a bizottság jelenlétében, a városháza nagy termében fog megtörténni, s határnapjául 1876. évi Január 4-dik napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki. A kik bármi okból akadályozva volnának a sorshuzáson megjelenni, azok helyett netaláni meghatalmazottjuk, vagy a Polgármester fog sorsszámot huzni: mely az összeirottra nézve, azon tekintetben, vajjon a sorhadhoz, a póttartalékhoz, vagy a honvédséghez lesz-e beosztandó, a védkötelezettség egész idejére irányadó leend. Az összeirt hadkötelezeseknek tehát a sorshúzásra nem kell szükségkép személyesen megjelenniök.

* **Volt alkalmunk** látni helybeli aranymüves Lőrincsák László urnál a „biharmegyei agarász-egylet“ versenydijául készittetett ezüst p á l y i n k á s-b u t y k o s t, mely ugy alakra, mint a mü tiszta kiállitására nézve valóban dicséretére válik mind készitőjének, mind helybeli iparunknak.

* **Ugyancsak** Lőrincsák László ur üzletében le van tartva egy fél 5 frankos függő, melyet tulajdonosa bármikor átvehet.

* **A „Debreczen“** 214-ik számában közlött azon hir, hogy bizonyos Ágoston nevü mérget nyelt, nem a péterfiautczai Ágoston János derék polgártársunkra vonatkozik. Ezt az illető érdekében kötelességünknek tartottuk kinyilatkoztatni.

* **Kettős házasság.** Tegnap a helybeli kir. törvényszék bünfenyitő osztályát igen érdekes büneset foglalkodtatá. Pápa János beregböszörményi születésü egyén 1855. decz. 12-én nőül vette Kormány Juditot; ettől azonban nevezettnek hütlensége folytán 5 havi együttlét után elbujdosott s katonának állt be. Majd innen sebekkel terhelve, jobb fülére egészen siketen, balfülére nehezen hallva, jobb szemével csak sejtve, de nem látva, Debreczenbe került s a czukorgyárnál hetes lett. Itt Juhász János béres s neje reábeszélése folytán Szepessi Zsuzsánnával megismertették, ki sejtve, hogy vádlottnak 194 frtja is van, őt minden áron férjül óhajtotta, bár ez emlité, hogy neki házasodni nem lehet, mert még első neje él. Szepessi Zsuzsánna azonban felvilágositani igyekezett vádlottat, hogy nem baj az, majd eligazit ő mindent. A különben is hülye s időleges elmezavarban lévő Pápa Jánost folytonosan itatva — nem volt nehéz rávenni, hogy menjenek el a paphoz bejelentés végett, hol Erdei Mihály vőfély s László Dánielné ugy mutatták be vádlottat, mint helybeli születésü Papp Jánost, ki lakik czeglédutczán 2771. sz. alatt, ez pedig Pápa Jánostól egészen különböző máig is élő más személy. Szepessi Zsuzsánna, hogy a gyanunak még csak árnyékát is kikerülje, a vőfély s másik tanuval ugy intézték a dolgot, hogy eltekintve a helyiségi szokástól, nem is a templomban, hanem László Dánielné házánál esküdtettek meg Nagy István segédlelkész által, nem mulasztván el vádlottat Szepessi Zsuzsánna s társai folyvást benem számitható állapotban tartani, kitől a lelkészi hivatalnál semmit nem kérdeztek, hüségesen lemondván helyette a lemondandókat Erdei Mihály vőfély. A házasság 1863-ban megtörtént, pedig az első feleség Kormány Judith még folyvást élt és csak 1871-dik febr. 3-án halt el, hagyván 4 neveletlen s törvénytelen születésü árvát. A 2-ik feleség Szepessi Zsuzsánna, mig Pápa, most már Papp Jánosnak pénze tartott, ugy a hogy volt becsülete, de miután Erdei Mihálylyal a 194 frtnak végére jártak, Papp Jánost ebrudon hányták s a háztól elverték. Öt havi együttlét után tehát Szoboszlóra huzódott, hol özvegy Fazekas Bálintné Szerepi Lidival megismerkedve, azt első nejének halála után, de még mostani vádló Szepessi Zsuzsánna életében 1871. márczius 29-én valóságos keresztlevele alapján Pápa János néven Szoboszlón nőül vette s vele maig is a legjobb békeségben él. Megtudva ezt Szepessi Zsuzsánna, nem késett Pápa Jánost ostromolni, ha 300 frtot fizet, hallgatni fog, de ez nem fizetvén, panaszára f. é. szept. 17-én lezáratott (tegnap kezesség mellett szabadon bocsáttatott). A bizonyitási eljárás, mely védő részéről a 2-ik házasság érvénytelensége, vádlott hülyesége, időleges elmezavara, tettének be nem számithatósága, nemkülönben vádló s tanutársai jellemzése, bünszerzői minősége, ellenökbe vizsgálat inditás körül forgott, befejeztetvén; kir. ügyész kéri őt a kettős házasság büntényében bünösnek kimondani s 3 évi börtönre itéltetni. A törvényszék visszavonulván, az itélet Balog Imre elnök ur által igen fontos indokolással kimondatott: vádlott félévre itéltetett. Ez itélet ellen ugy a kir. ügyészség, mint vádlott fellebbezett. Az érdekes bünperben vádlottat M o l n á r Imre fiatal ügyvédünk igen korrekt módon dicséretesen védelmezte.

* **A terménycsarnokban** is intézkednek már, mint halljuk, hogy a métermértéket mielőbb meghonositsák.

* **Bisotka István** városunk egyik gubása, egy gubát szándékozott a philadelphiai kiállitásra küldeni, de minthogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara, az általa kiküldött kiállitási bizottság inditványára a philadelphiai kiállitásra vonatkozó müködését beszünteté, Magyarország a kiállitáson hivatalosan nem fog részt venni: ugyanazért a debreczeni guba is itthon fog maradni.

* **Jobb félni, mint megijedni!** Az utczán nem egyizben volt alkalmunk látni, miként dobják el a szivarozó urak egész könnyelmüséggel az égő szivarvéget, ugyanezért vagyunk bátrak figyelmeztetni, hogy üdvös lesz ezzel gondosabban bánni, mert a vigyázatlanságnak nem egy szerencsétlen esett már áldozatul.

* **Megjelent** a n é m e t n y e l v o k t a t á s magyar népiskolák számára. Segédkönyv a német nyelvgyakorló- és olvasó könyvhöz tanitók számára, irta K a k u j a y Károly. Ára 40 kr. Ezen szerzőtől van a „N é m e t n y e l v g y a k o r l ó é s o l v a s ó k ö n y v“ is magyar népiskolák számára. Ára 30 kr.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Nov. 5. —

T i s z a K. bemutatja az 1874. évi állami zárszámadást. Előterjeszti az állam számszéknek jelentését a magyar és horváthszlavon országok közt 1869—73. évekre eszközölt leszámolásról. Egyszersmind öt rendbeli törvényjavaslatot tett a ház asztalára.

Ezek egyike szól a k ö z e g é s z s é g ü g y, másika a t ö r v é n y h a t ó s á g o k r e n d e z é s é r ő l, harmadika a k ö z s é g e k r e n d e z é s é n é l, a negyedik a k ö z i g a z g a t á s i b i z o t t s á g r ó l, az ötödik a megyék, kerületek, vidékek és székek 1876. évi közigazgatási árva és gyámhatósági kiadásainak fedezéséről. — S z é l, P e r c z e l, S z e n d e, br. S i m o n y i m i n i s z t e r e k több javaslatokat nyujtanak be.

Napirenden a közigazgatási bizottság alakitására vonatkozólag benyujtott inditvány tárgyalása. A ház az inditványt elfogadja. A bizottság hetfőn fog megválasztatni. Következett a függő államadósságok ellenőrzésére kiküldött bizottság jelentése. Ülés vége 11 fél órakor.

Erdélyi Mariette k. a. első és utolsó előtti fellépte.

Debreczeni szinház.

Bérlet. Szünet.

Kedden, 1875. nov. 9-én.

a d a t i k:

A TÉVEDT NŐ

(L a T r a v i a t a.)

Nagy opera 4 felvonásban. Irta Francesco Mária Piave, zenéjét szerzé Guiseppe Verdi.

Kezdete 7 órakor, vége fél 10-kor.

Ideiglenes felelős szerkesztő:

TISZAI DANIEL.

N y i l t t é r.

Eladó szőllőkaró.

Kismesterutczán 1118-ik számu háznál 5 láb magas tölgyfakaró **ezre 15 forintjával** kapható nagy választásban.

357 1—3

H I R D E T E S E K.

2364. szám.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságu vallás- és közoktatási magyar kir. miniszterium folyó évi 23,905. szám alatt kelt rendelete alapján ezennel közhirré tétetik: miszerint a püspök-ladányi határban fekvő közalapitványi birtokon átvonuló ugynevezett makkodi és karczagi csatornák, part, illetőleg töltés emelési, valamint a birtokon keresztül épitendő ut-készitési munkálatok, **zártajánlattal egybekötött árlejtés** utján a legjutányosabb vállalkozónak kiadatni fognak. Az árlejtés határnapjául **1875. november 12-kének déli 12 órája** tüzetik ki, mely időpontig a zárt ajánlatok alulirt főtisztséghez benyujthatók.

A vállalkozás tárgyát képezi:

a) a makkodi csatorna jobb és balpartján 2139.⁹⁸² köb-öl.

b) a karczagi püspök-ladányi csatorna balpartján 4241.⁸⁸⁸ köb-öl.

c) az ut épitésénél 775.⁴⁸⁵ köb-öl tartalmu földmennyiségnek tervszerinti kiemelése és két szelvény közzé való beépitése és szilárd lebunkózása.

Vállalkozó ajánlatában minden épitkezésre külön-külön és köb-ölenként tartozik számszerint ajánlatot tenni, — fentartván magának az uradalom a jogot, hogy a munkákat összesitve, vagy egyenkint külön-külön is kiadhassa.

A vállalkozni szándékozók ezennel fölhivatnak, miszerint 50 kros bélyeggel és 2200 frt bánatpénzzel ellátott ajánlataikat, **az árlejtésre kitüzött napon déli 12 óráig** annál inkább nyujtsák be, mivel a későbben benyujtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az elvállalt összegek számmal és szóval tisztán kiirandók; valamint határozottan felemlitendő az is, hogy ajánlattevő a feltételeket és terveket ösmeri, ajánlatát azok alapján teszi.

A tervek és költségvetések, ugy a feltételek az alulirott főtiszti hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

A czeglédi ker. főtisztség.

Tóth Gyula,
ker. főtiszt.

353 3—3

Titkos betegségek

és

bőrbajok

gyógyittatnak **RICORD** párizsi egyetemi tanár e g y e d ü l b i z t o s gyógymódja szerint,

FOGAK

és azoknak tövei f á j d a l o m n é l k ü l kihuzatnak.

Dr. Weisz Gyula.
gy. orvos által.

Lakik: Miklósutcza M ó z e s Lajos-féle ház 2079. sz.

281 28—30

Csupán csak **Löbl Frigyesnél** *Budapesten,* Lipótvárosi templom-tér váczi körut 6/2 a **27** kros árucsarnok **alapitójánál** található a legócsóbb **bevásárlási forrás.**

Hol nemcsak mindennemü női ruhahelmék és minden e szakba vágó czikkek kaphatók a l e g j o b b m i n ő s é g b e n **27 krért**, hanem mindennemü **finomabb** r u h a k e l m é k, v á s z n a k é s a s z t a l n e m ü e k is dus választékban 40%-al a g y á r i á r o n a l u l árusittatnak el.

Vidéki rendelmények pontosan teljesittetnek.

Minták bárhová ingyen és bérmentve.

294 14—20

5116/1875. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes özv. **Sárkány Pálné Vas Juliánna** részére, alperes **Matolcsi Ferencz** és neje **Ujfalusi Zsusánnától** 800 afrt tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan, u. m. a debreczeni 8089-dik számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 1200 afrt.ra becsült tóczóskerti 1137 □ öl szőllő jövő 1876-ik évi **Január hó 3-ik**, szükség esetére **február hó 3-dik napján** d. u. órakor, a tvszék tárgyaló termében végrehajtó **Kovács József** által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10 százaléka vagy is 120 aft. az árverelni szándékozók által, a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2 ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első a leütéskor azonnal, a 2-dik a leütéstől 14 nap, a harmadik a leütéstől 1 hó alatt, az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utósó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlannak a leütéstől 8 nap mulva birtokába és használatába lép; — tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r t. 459. § értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem e telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd H ó d y G y u l a által fognak képviseltetni.

Azok pedig, — akik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utósó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi október hó 15-dik napján tartott üléséből.

Dienes Barna,
jegyző.

337 3—3

Debreczen. nyomatott a részvény társ. könyvnyomdájában. 1875.